

Universitäts- und Landesbibliothek Tirol

**Scintillae ignatianae sive S. Ignatii de Loyola sententiae
et effata sacra**

Ignacio <de Loyola>

Ratisbonae [u.a.], 1919

Majus

[urn:nbn:at:at-ubi:2-1459](#)

MAJUS

1.

*In ferendo de legendis rebus judicio
hærendum non est in fuso, quem præfer-
runt, sed prospiciendum, quo desinant.
S. Ignatius ap. Nolarc.*

Irrant, qui non a fine incipiunt. Ex-
itium citius quam exitum allatura
sunt negotia, quæ sine matura de-
liberatione ex impetu sunt inchoata. Hæc
quidem ubique, in salutis tamen negotio,
ubi æternus error est, maxime necessaria.

Qui timet pericula, non peribit in illis.
Præstat etiam tuta timere, quam de in-
certis præsumere. Audacia infelix est con-
siliaria. Melior est dubius eventus cum ma-
turo consilio quam felix cum temeritate.

Prævisa minus feriunt; esto enim præ-
ter voluntatem, non tamen præter op-
tionem eveniunt. Si eximere te calamiti-
tibus non potes, potes erroribus. Mala
enervat cautela prævidendi.

Oculum sceptro præfixum tuto sequun-
tur populi; nos in manibus et pedibus ocu-

los habere convenit, ut, quid agamus quæ tendamus, videre liceat. Non satis oculatus est, qui videt, ubi sistit, nisi alio, quo tendendum sit, examinet.

2.

Duplici nos via instituit Deus, una per se, quæ quia occulta ideo ignota, altera instrui per hominem sinit. S. Ignatius ap. Bart.

Ut spinis, ita difficultatibus plena est ad cælum via; felix, qui hic peritum nactus est ducem; sine hoc facilis descensus averni, primum est præcipitum.

Ignota Deus voluit nobis consilia sua, ut sollicitudinem acuat. Docere ipse renuit, ut fidei præberet exercitium, immo ut augeret meritum, homini nos, non sibi obœdire voluit.

Loquitur sæpe in corde Spiritus, sed non omnes capiunt verbum istud (Mt 19, 11). Delicatas requirit aures, in sibilo auræ tenuis (3 Rg 19, 12) sua sensa revelat; vox tenuis a passionum tumultu facile discutitur, ideo egemus interprete.

Cum simplicibus sermocinatio ejus (Pr 3, 32). Qui ambulant in mirabilibus supra se, non sperent ejus alloquium. Revelat ea parvulis, quæ occulit arrogantibus.

3.

Præstat beatitudinis incertum vivere et Deo interim ac proximorum saluti servire, quam certum ejusdem gloriæ statim mori. S. Ignatius ap. Biderm.

Hactenus Dei fruitione melius nescivit ascesis; nunc hac ipsa sublimius dicit aliquid: Deo et proximo servire. Amare quidem Deum eoque frui nobis dulcior, propter illum laborare illi gratius est.

Qui sic amat periculum, procul fit a periculo; periculum enim non temere, sed Dei causa qui subit, majus a Deo auxilium geminataisque gratiam refert, qua protectus, quod metuat, non habet.

Hoc est sincerissime Deum amare, qui amare solus renuit, nisi a pluribus ametur. Ut ignis sociatus ignibus urit intimius et spectabilius lucet: sic amantium multitudo auget amorem et meritum multiplicat.

Omne bonum communicativum est sui, maxime vero æternum; hoc sibi cum aliis commune facere est sua in cælo gaudia multiplicare. Quanta solacii æterni seges, plurimos conatu suo cælo intulisse!

4.

In rebus humanis minus accurate versari jure forsan ignoverit quispiam, at immortali Deo servire negligenter, id vero nullo pacto ferendum est. S. Ignatius ap. Maff.

Bonum nisi bene fiat, boni nomen amittit et pretium. Majestatis immensæ non tam cultorem quam irrisorem se ostendit, qui opera ei propria vel ejus causa suscepta obiter facit. Principes sæculi quam reverenter sibi serviri exigunt?

Maximus rerum etiam optimarum hostis et corruptor est longus usus. Quod sæpe fit, abit in consuetudinem; hæc sociam trahit negligentiam. Præstat rem sanctam intermittere, quam non sancte tractare.

Quantum perdimus negligentia! Quam ingens ex hac lucrum cessans, immo quam grande damnum emergens! Qui mollis est et dissolutus, frater est opera sua dissipantis.

Seminamus multum et metimus parum, quia multa, sed oscitanter agimus. Gratius Deo est modicum bene, quam multum ignave factum. Non verba Deus curat, sed adverbia.

5.

Deus perspicax trapezita magis ab operibus quam a verbis amorem cestimat.
S. Ignatius in contempl. de amore Dei.

Amor sine opere arbor foliis plena est, sed sine fructu: jactantiam habet, non emolumentum. Opera loquuntur amorem, non verba; habent illa linguam suam, habent, etiam hac tacente, facundiam.

Una lingua, duæ manus nobis a natura obtigere: plus nempe agere quam loqui nos voluit. Mortua vox sine opere. Universa sine amore nihil valent. Amor sedem non in ore, sed in corde fixit.

Sæpe amori ficto et vero idem est color, paria verba, ita ut fucatum a sincero ægre discernas. Sic homo potest homini illudere, nullus Deo. Hic perspicit intima, qui novit omnia.

Nucleus donorum animus est; illud solum cælo acceptum, quod ille, non quod manus dant; a minus habente, sed plus amante majoris fit donum minus, quam majus a minus amante.

6.

*Tria sunt indubia religiosæ domus
rite institutæ indicia; si clausura, si
munditia, si lex silentii exacte obser-
vetur. S. Ignatius ap. Lancic.*

Quo promiscue omnibus patet acces-
sus, turbas illic cieri, sordes in-
ferri, sanctæ quietis otia perturbari est
in propatulo. Urbs sine custodia hostium
est suorum ludibrium.

Munditia, virtus angelica, odit inquinamen-
tum, nec id solum in anima, sed et
in iis, quæ sub manus et sub oculos ca-
dunt. Exterior hæc interioris nota est et
animi ad ingenuitatem educati character.

Lex silentii legum omnium est com-
pendium; ubi severior illius observantia,
solidior illic virtus, major ædificatio. Ubi
minus verborum, ibi plus prudentiæ tam
sanctæ quam profanæ.

7.

Contra id vitium capessenda sunt arma, quo te præcipue urgeri sentis, nec ante canendum receptui, quam illud, Deo duce, debellaveris. S. Ignatius ap. Maff.

Ut longus, ita inanis labor est folia carpere vel minutatim noxiæ arboris ramos præcidere; etiam putata revirescet, nisi ea penitus evellatur. Securis applicanda radici, unde malum omne progerminat.

Implacabile debet bellum intercedere te inter et vitium illud, quod tamdiu calcaneo tuo insidiabitur, quamdiu vita supererit. Non morietur hostis ille nisi te mortuo. Ut ille semper in armis, ita tu semper esto in vigilia.

Contra multa simul vitia decertare est omnibus indulgere. Nec Hercules contra duos. Unum designandum est, quod in singulare certamen deligas, alias nullum vinces.

Ut, capite succiso, membra omnia concidunt, sublato duce, dissipatur exercitus: ita, causa morbi sublata, facile tollentur symptomata. Si princeps passio debilitata sit, innumeri defectus emanebunt.

8.

Quisquis occulte improbus eos inter vitam degit, qui probitate delectantur, multo illic tempore durare non potest.
S. Ignatius ap. Bart.

Væ sepuleris dealbatis, quæ candidum foris colorem mentiuntur, intus plena putredine! Hypocritam nemo diligit: non homo, quia societatem humanam tollit, non Deus, quia Veritas est.

Minus semper malitia palam nocuit. Dum ignis in publicum erumpit, concurrunt undique, media, ut sopiaatur; offeruntur; at quamdiu latet, impunis nocet.

Qui fallere vult omnes, justo Dei iudicio fit, ut ipse fallatur maxime. Fidem, quam non invenit, nemo prudens reddit. Astus astu luditur, et larva personato, nihil simile cogitanti, detrahitur.

Deus non fallitur: rimatur intima. Frustra sunt tenebræ et latibula, oculus ille omniscius ubique penetrat. Cave, personam pone: alias percutiet te Deus, paries dealbate. Esto, quod appares; aut appare, quod es.

9.

Quem iræ vexat intemperies, male se aliorum consuetudini subtrahit; hæc enim vitia non fugiendo, sed resistendo vincuntur. S. Ignatius in exerc.

Differtur malum, non aufertur, quamdiu iræ jura non dictat ratio; sub hujus illa jugum mitti debet, secus te subjugabit. Quamdiu vel scintilla gliscit, primum est incendium timere.

Modico opus est pyro pulvere, ut flamma nascatur e scintilla; sic occasio quævis iræ tuæ vires dabit. Licet unam occasionem fugias, aderit alia; omni si carere velis, extra orbem eundum erit.

Nec in illa occasione nec in illo, quem fugis, socio, sed in te malum latet; in pectore foves beluam: quocumque iveris, tecum ambulat. Non locum proinde nec socium, sed te et mores muta.

Quamdiu vivet hydra hæc domestica, tutus non vives a vulnere; adimendæ sunt ei vires, capistrum ori inserendum; sic securus cum quovis conversaberis.

10.

Mulierum, etiam earum, quæ spirituales sunt, vitanda familiaritas, quarum e consuetudine vel fumus sequitur vel flamma. S. Ignatius ap. Bart.

Qui calefieri renuit, ignem non accedit; hic enim etiam in nolentem diffundit calorem. Cur appetis ibi agere et versari, ubi vel perire debes vel vincere?

Ut cum hostibus, ita cum mulieribus conversandum. Illi cervicem, hæ cor pertinent; apertis illi armis, hæ occultis pugnant. Major ab his quam illis metus, quia certius exitium.

Si fructus, qui sperari, et damna, quæ metui possunt, æqua lance pensentur, hæc illis longe præponderant. Cedros Libani dejecit hæc pestis, de quorum casu tam parum timendum erat quam de casu Antonii.

Quantos leones domuit una infirmitas delicata! Affectus, qui spiritualis est, facile degenerat in sensualem; nihil citius putrescit quam caro et sanguis. Hic sibi qui fidit, consistit in lubrico.

11.

Angelos in juvandis proximis oportet imitari, qui in procuranda hominum salute nullum prætermittunt genus industriae, ex successu autem, quiscumque sit, nihil beatæ suæ æternæque pacis amittunt. S. Ignatius ap. Ribad.

Si nunc irritus videtur cecidisse conatus, forte dabit fructum in tempore. De nullius etiam pessimi salute desperandum; quamdiu vivit et spirat, viator manet. Quod unus vel alter non potuit cognatus, tertius efficiet. Curam Deus præcipit, non curationem proximi. Seminare nostrum est: Deus est, qui dat incrementum (1 Cor 3, 6-7).

Si infra desiderium cadat eventus, cendum non est animo; præmium non deserit, quod Deus voluntati, non operi, cognati, non successui præparavit.

Si fructus longo labore partus et in spem egregiam largo sudore educatus repentina forte turbine convulsus momento pereat, te non perdas. Adora fines Dei tibi ignotos, tuis tamen meliores.

Si centesimus operæ fructus respondeat, et hic partem mercedis accipis: solacium laboris; hoc ut laborem, ita et meritum imminuit.

12.

Malo Dei servos virtute præstare quam numero, et re magis ipsa quam nomine cultuque distingui. S. Ignatius in hist. Soc.

Magni exercitus magnis cladibus sunt obnoxii. Virtus non in censu, sed in fortitudine, hæc non in numero, sed animo consistit. Ut sol unus mille stellis amplius lucet, ita fortis unus præ mille fungis robur alit.

Ipsa copia res vilescent, et facile sa-tietatem, immo contemptum parit, quod obvium et semper est ad manum. Rari-tas pretium facit.

Multitudo sibimet gravis, prona est ad confusionem; facile unus officit alteri, et qui auxilio esse debebat, fit impedimento.

Non semper melius fit, quod a pluri-bus; quod in commune curatur, in com-muni negligitur. Plures medici pejus cu-rant: eunt in diversa, sæpe contraria con-silia, perplexum citius faciunt quam sa-num. Tu talis esse conare, ut sis unus pro mille.

13.

Eamus alacriter securi, crucem, quæcumque ferenda sit, sine Christo minime futuram, ejusque præsidium adfore semper nobis hostium omnium conjuratione potentius. S. Ignatius ap. Bart.

Rudis et indoctus patiendi patitur; qui didicit pati, sine vulnere, immo sine sensu vivit; quibus commovetur ille, lætatur iste; sub quo onere alter gemit, exultat iste. Tantum interest inter volentem et nolentem pati.

Præparandus ad dura animus. Sæpius in die, quid dolere, quid sustinere possis, occurrat. Prævisa minus, volita nihil ferrent. In manu nostra est parum aut nihil pati.

Sua crux habet solacia; his uti si sciamus, nulla nos adversitas faciet infelices. Postquam Christus cum gaudio sustinuit crucem, omnem huic sustulit amaritudinem.

Filius Dei non fuit sine cruce. Crux non erit sine Christo, si hanc velut ex ejus manu dono submissam accipias, si ejus imitatione feras. Quisque suæ vel crucis vel fortunæ faber.

14.

Vestis tua, ut quadret, sit honesta, sit ad usum loci, in quo vivis, accommodata, sit status tui professioni congrua.
S. Ignatius in vita.

Qui ex veste quærerit æstimationem, alio se carere pretio satis docet. Tu vestem, non te vestis ornet. Parum interest, glabra an scabra sit concha, quæ tegit margaritam; huic pretium illa non detrahet.

Quam miser, qui a manu sartoris aut argentarii arte mercatur famam! Quid illa vestis pretiosa, quam appetis? Quid sericum et purpura? Sunt vermium excrementa: nobilis scilicet gloriandi materia.

Vestis perpetuus est ignominiæ character. Adamo in pœnam peccati data, per quem cum traduce peccato ad filios vestis necessitas descendit, confusionis potius quam gloriæ argumentum.

Ut tegat, ut a frigore ac reliquis cæli injuriis corpus tueatur, non ut ornet, ut superbiæ serviat, vestis data est; cur hanc detorques ad vanitatem?

15.

*Si pulsu pravorum affectuum insolenti
animum ad scelus cacodæmon proritet,
remediis quoque insolitis spontaneæ af-
flictionis præter consuetas occurendum.
S. Ignatius ap. Bart.*

Ut clavus clavo, sic insoliti morbi non solitis pellendi sunt medicinis; ubi discriminem certius, potentiora illic apponenda sunt subsidia. Contraria contrariis eliduntur.

Nec in numero nec in viribus tentationum succumbendum. Semper cælum orco, gratia dæmone potentior est. Nec sine te Deus tentari super id, quod potes.

Pejor est bello timor ipse belli; nihil periculorum magis, quam hostem formidare. Si times, jam meliore tui parte vici-tus es. Animositate nostra exarmantur hostes; dum nos assurgimus, tum illi cadunt animo.

Si multi, si frequentes te hostes impe-tant, crede tibi suggeri materiam victoriæ. Coronare te vult Deus, quod ille non posset, nisi hostes tu sentires.

16.

Caveant qui regunt, ne suos asperitate a se faciant alienos; vel suspicio severitatis nocet. S. Ignatius apud Bart.

Qui duris asperantur, illi mollieribus cedunt remediis. Adamas immobilis perstat sub ictibus, ad tepidi sanguinis contactum duritiem oblitus in omnes, quas volueris, partes secedit.

Nobilior indoles tam parum asperis tractari, quam parum leo catenis vinciri se sinit: rumpet has, qui tenui filo duci se sinet.

Homines tractamus, non beluas; quando hæ humanitate regi volunt, quanto magis illi abituri in feras, nisi pro naturæ ratione gubernentur.

Non longus morum præses metus est, nec diu nec feliciter illos moderatur; ut ignis violente compressus ruinas agit, qui mollius habitus in fumum sine damno abivisset. Qui timetur, timeat sibi ac disciplinæ.

17.

Religionem ingressurus sciat, non fore sibi perpetuam et quietam illic sedem, nisi pede conjunctim utroque, voluntate nimirum et judicio, limen transiliat.
S. Ignatius ap. Bart.

Acephalum esse oportet religiosum. Christus, religiosorum alpha, in capite libri de se scribi voluit: „ut faceret voluntatem Patris“ (Ps 39, 8; Hbr 10, 5); hoc nempe caput et summa vitæ arctioris est caput posse subjicere.

Nec gravis esse potest hæc parendi promptitudo nisi renuenti. In cuiusque manu situm est, ut jugum sibi reddat suave et onus leve. Si velit, quod superior, facilia fient omnia.

Nullum intolerabilius inobœdientis jugo: quod vult, non potest; debet, quod non vult. Perpetuum martyrium idque sine merito; bis patitur, et a se et a præside.

Ceræ instar mollis facilique manu tractabilis semper lætus; formas in omnes fingi se sinit, digiti nutum sequitur nec lacertum exspectat.

18.

*Fovendo infirmo quidquid peculii ad-
est, impendatur; nos, qui recte valemus,
si alia non suppetant, duro pane facile
vivemus.* S. Ignatius ap. Bart.

Liberalitas suis semper digna encomiis
re ipsa major fit, si in ægros dif-
fundatur; hæc debitorem facit Deum, nec
est quod timeat paupertatis angustias, qui
in ægros liberalis exstitit.

Magna pars mali tollitur, si liberalem
æger affectum experiatur; nec leviter
mitigatur dolor, si eum cum compatiente
divisum advertat.

Geminum malum est, si corporis infir-
mitas animi secum trahat ægritudinem,
quam turpis creat parsimonia; sic enim
afflicto additur afflictio.

Si, quod primum est, erroris aliquid
æger committat, non ægro, sed ægritu-
dini adscribendum; corporis namque in-
dispositio facile transit ad animum, et
physicum nimis quam sæpe agit in mo-
rale.

19.

Tanta in Deum niti oportet fiducia, ut mare ipsum, si navis deesset, nuda se in tabula superaturum credat. S. Ignatius ap. Maff.

Tanta est Dei potentia, immensa liberalitas, ut humana spe, quantacumque sit, minus exhaustiri quam mare tenui cochleari possit.

Minus accipimus, quia minus speramus, accepturi multa, immo plurima, si tantumdem sperare didicissemus. Non Deus, sed pusillæ spes nostræ nos pauperes faciunt.

Tentandus quidem non est Deus, nec exspectanda miracula, ubi nulla urget necessitas; sed ubi divinæ voluntatis arcana nobis patent, quod a nobis, est agendum strenue; reliqua ita firma spe committenda Deo, quasi media omnia præsentia videremus.

In causa Dei necessaria numquam dererunt subsidia vel, si desint hæc, aderunt prodigia; prodigiis omnibus majus et hactenus inauditum foret spem ope divina destitui.

20.

*Cum superior aliquid tibi præcipit,
non vetat te prudentia uti. S. Ignatius
in vita.*

Non adeo stupida virtus est, ut in iis rationicationem excludat, quæ, cum non definiverit obœdientia, exsequentis industriae circumspectionique permisisse censeri debet.

Ut jussa prompte, ut sine causarum indagine cæce impleas, urget obœdientia; sed ut in circumstantiis ab ea nec imperatis nec prævisis tibi noxijs, proximo gravis sis, illa non jubet, sed tua indiscretio.

Imprudentia grande malum, ubique cum bruchis impingit. Ejus emendatio vel omnino sine spe vel raro nimis, id est multis emenda erroribus.

Discretio ubique, in via virtutis tamen maxime necessaria; quanto res intenta pretiosior, tanto damna sequi possunt graviora. Quod corpus absque oculo, hoc opus est absque prudentia.

21.

Miraculum sane fuerit maximum, si desit Deus sua ope iis, qui sua ejus amore reliquerunt. S. Ignatius ap. Bart.

Qui electione, non turpi necessitate pauper est, non egebit. Fertilis ager Dei manus est: quidquid in eam reponis, fructum reddet centuplum.

Plus dat voluntaria paupertas, quam fortunæ prodigalitas dare, immo quam avaritia nostra desiderare possit; dat enim nihil appetere; quo habito, plus possides, quam haberi possit.

Aliud est beatum, aliud divitem esse: felix est, qui nihil cupit; qui multa habet, dives est et fortunatus. Majus autem quid felicitas est quam fortuna. Deus felix est, non tamen fortunatus, sed felix non tam ideo, quod habeat omnia, quam quod nihil cupiat. Vide, quam divina res paupertas sit.

Quidquid natura deberet aut fortuna dare posset, utrumque superat paupertas; utraque ditior: plus quippe illis quam huic deest.

22.

In eum dives gradum enitatur, ut possessor sit eorum, quæ possidet, nec ab iis possideri se sinat. S. Ignatius ap. Nolarc.

Irritis votis fatigantur mortales. Conse-
qui opum dominium non valent: ab
ipsis possidentur rebus; hæ dominantur
voce vulgi dominis; ita subsunt, qui præ-
esse debuissent.

Quisquis amat, servit; quanto plus
amantur opes, tanto gravior eorum ser-
vitus. Ita qui heri futuri erant, mancipia
fiunt. Parum interest, ferreis an aureis
catenis vinciaris, si libertas amissa est.

Illa in opibus pejor servitus; dum co-
acervamus bona fortunæ, obnoxii sumus
malis gratiæ; temporalia quærimus, id
est gradus ipsi struimus, per quos in ani-
mæ damna — utinam non æterna! —
præcipitemur.

Si opes propter Deum relinquere du-
rum esse non debet, secus divitiis, ut
affine cum vitiis nomen, ita par ab utris-
que timendum foret exitium.

23.

Precandi studio deditis par periculum faciunt successus et ariditas: illo proclive est, ut animus intumescat; hac facile ad tedium provocatur. S. Ignatius ap. Bart.

Nulla re magis quam oratione egenus; haec vitae melioris anima est; nec ulla tamen in re saepius bonis mentibus dæmon illudit. Sic optima maximis periculis sunt obnoxia.

Quæ sublimia, quæ præter ordinem rara sunt, non pete; plus habent periculi quam emolumenti. Quidquid recedit a vulgo, accedit ad fastum. Medio tutissimus.

Quanti hostes orationis! Distractio minuit, exsiccat ariditas, curæ morantur, impedit dæmon et, quod mirandum magis, ipse successus corrumpit et gustus enervat.

Tunc oratio Deo grata, tibi utilis erit, si humilis, si a communi modo non degener alienum potius ductum quam tuum sequatur appetitum. Non semper prodet, quod sapit.

24.

Non sumus domini corporis, sed Deus; ideo ejus afflictiones una singulis mensura dividiri non possunt. S. Ignatius ap. Bart.

Ut domini non sumus corporis, ita servi esse non debemus, nec ejus parendum cupiditatibus nec necessitatibus aliquid subtrahendum.

Nobilis jumenti curam nobis impositam credamus; foveri debet non ultra modum, ne recalcitret, nec infra, ne oneribus impar succumbat; sentiat calcaria, ne otio torpescat, sed et freno revocetur a præcipiti cursu ad quietem.

Facilius est flagris verberare corpus, quam ferocem flectere voluntatem; cingi hispido cultu tam durum non est, quam si eingat te alius et ducat, quo tu non vis. Multa sunt, quæ corporis macerationi præstant.

Omnis et hæc potissimum virtus consistit in medio, ut nec omittatur necessaria nec cum valetudinis periculo accumuletur nimia corporis castigatio. Forte plures in defectu quam ejus excessu deficiunt.

25.

*Usitatum est dæmoni foris quam domi
res potius gerere; contra Deus interius
magis quam exterius hominem elaborat
et excusat. S. Ignatius ap. Bart.*

Sincera virtus Deo innotescere gestit,
non homini; latebras potius quærerit
quam publicum; Dei, qui videt in abscon-
dito, non hominum oculos requirit, teste
contenta conscientia.

Qui vult decipi, statuat ab externis ju-
dicium. Heu quoties ludimus et ludimur!
Hypocrisi ludimus alios; externa pieta-
tis specie contenti quod vivamus, ludi-
mum ipsi.

Cortice delectamur, medullam negligi-
mus. O præposteras hominum curas!
Quæ in exterioris culturam impenduntur
omnes, vix ulla extenditur ad interiora.
Nemo amentius delinquit, quam qui, se
neglecto, curat opinionem sui.

Omne hominis pretium anima; omnis
hujus decor virtus est; hanc qui non ex-
colit, turpis est, licet Adonidem forma
supereret; quæ latent, pretiosiora sunt iis,
quæ patent.

26.

*Impugnaturus hominem dæmon pri-
mum circumspicit, qua parte debilior
quave neglectior sit; eo machinas ad-
movet, illic impressionem facit. S. Ignatius ap. Bart.*

Maximum ad vitam bonam compen-
dium est sui notitia. Sæpe hostem
persequimur, qui parum nocet; interea
capitalis, quia latet ignotus, in mala no-
stra tuto grassatur.

Andabatarum more cæcus pugnat, qui,
quem ferire hostem debeat, non intelli-
git; ictum vibrat incertum certo sui pe-
riculo, nullo fructu.

Imbellis in nos dæmon esset, nisi fœ-
dus cum cognatis vitiis iniret; his nos
suppetiis expugnat. Huc igitur conatus,
huc arma; si vitia nostra subigantur, non
est, quod orcum metuamus.

Si nos in animæ nostræ lucra ita vi-
giles essemus, ut hostis est in detrimen-
ta, quam cito quamque facile sancti esse-
mus! Primus huc gradus est passionum
suarum principem et nosse et persequi.

27.

*Quæ retro sunt, quæso, in gratiam
Jesu Christi obliviscimini et quasi nunc
primo tam longum iter susciperetis, vir-
tutis viam indefesso progressu alacriter
metimini. S. Ignatius in ep. ad Hisp.*

Ut friget focus, quem non quotidianus ignis accendit, sic primum est ad naturam redire vitia, nisi quotidiana iis domandis insudet diligentia. Sol quotidie cursum inchoat; virtutis quoque semita novo in dies passu est auspicanda.

Cur negemus animæ, quod tam sollertia præstamus corpori? Hujus imbecillitatem novo quotidie alimento confortamus; suum etiam illi debetur nutrimentum. Nisi oleum affundas, lumen et flamma deficient.

Quidquid spiritualis thesauri longior cura cumulavit, facile omnem dies unus dissipabit, nisi dies omnis foveat industriam. Quid prodesset viciisse toties, si semel succumbas?

Non bene finiet, qui non quotidie incipit. Quotidie potest male agi; vel ideo egregia animi ferventis decreta quotidie promulganda sunt cordi eique in clamandum: Vive hodie!

28.

Certum est pigros, quod se ipsos non vincant, nec ad animi pacem nec ad perfectam umquam virtutis possessionem venire, cum tamen diligentes utrumque paucis diebus facile consequantur.
S. Ignatius in ep. ad Hisp.

Quidquid bellorum et molestiarum patimur, intra nos est. Frustra dissidentium causas et perturbatae pacis fontes alibi quærimus aut querimur: domi est scaturigo.

Quisque suæ fortunæ, quia quisque suæ pacis faber est. Externa bella domesticæ paci nihil officient, nisi tu ea velis admittere: numquam usque ad animam penetrabunt, minus cor ferient.

Mira res: verbum, quod te vulnerat acutissime, nullum alteri sensum movet. Idem qui te sternit casus, alium nihil commovet; nempe quidquid recipitur, per modum recipientis recipitur. Cur affligeris?

Tua, non aliorum culpa hæc acciderunt, quæcumque animi tui pacem everterunt; de manibus tuis sortes tuæ.

29.

*Si in bello generosius miles pugnat,
ut futilem gloriam et exuvias colligat,
quam vos, ut de vobis victoria strenue
parta æternam gloriam in cœlesti regno
consecuti triumphetis, Christi militum
nec nomen nec animos impletis. S. Ignatius
in ep. ad Hisp.*

Non est monstrum turpius, quam nomen habere militis et animos feminae; galeatus nempe lepus risum meretur, non gloriam, colo dignior quam arena.

Quo generosior dux est, tanto minus tolerabile ignavum sub ejus labaro militem agere. Cui tu militas? Vide, nisi generositatem induis, aut nomen aut mores muta.

Si militia est vita hominis (Iob 7, 1), cur ignavus stertis, cur ad difficultatem et vel ad suspicionem vulneris impallescis? Non est hoc pugnare, sed otio et inertia diffluere.

Turpe est gaudere velle stipendiis et nolle vigilias obire; turpius æterna sperare et modici temporis labori se subducere.

30.

Illos in cœlo pretiosissima corona manet, qui opera sua omni, qua possunt, agunt diligentia; nec enim sufficit opera per se bona facere, sed bene facere.
S. Ignatius ap. Nolarc.

Aliud est bona facere, aliud bonum effici; nec enim quia bona feceris, continuo factus es bonus, nisi bene eadem feceris. Bona et non bene facere idem est ac characteres, quos formas, litura obliterare.

Opus commendat artificem. Vel linea plus valet Apellis quam mille imagines alterius, qui, tabulæ colores illinere contentus, quos, non quomodo pingat, observat. Tu pingis æternitati.

Ponderantur in schola virtutis actus, non numerantur. Forma dat esse rei, non materia. Non tam quid muneric, quam quomodo agas, te commendet.

Bene facere est rem ad legum amus- sim facere, suo remi quamque tempore et modo facere, a neutro vel latum unguem discedere. Sic qui agit, multum facit, esto non multa.

31.

Præter omnia velim unumquemque vestrum cum zelo gloriæ Dei proximorumque salutis Jesu Christi Salvatoris nostri puro et sincero amore lucere.
S. Ignatius in ep. de perf.

Minus te est, quidquid amas; infra tuam descendis dignitatem, quoties aliquid præter Deum amas; omne enim illud terra est aut sub terra natum, quibus te præposuit natura; turpiter infra illa tua te abjicit concupiscentia.

Licet omne aurum, quod ars hactenus aut natura produxit, amore mercari posses, tanti emendum non esset; plus amor valet quam omnes thesauri.

Si creatis amorem tribuas, te perdis; quia das non recuperaturus, das non reddituris; qui horum semel amore illaqueatus hæret, egenus est maxime; quis enim egentior quam sui?

Sine corde sunt ista, quæ amas: non redamant. Ibi tuus figatur amor, unde reciprocum sperare possis eumque sincerum una et sempiternum; quem extra Deum non invenies.

